

Objavljeno v časniku Dnevnik, 15. 3. 2010

Alternativni viri energije – naša prihodnost ali samo muha enodnevnica?

Začenjam serijo člankov, ki bo namenjena predvsem tistim, ki jih zanima vlaganje v alternativne vire energije. Želja je kar se da objektivno približati sektor širšemu občinstvu. Predstavil bom priložnosti in tveganja, ki se navezujejo na izbrani sektor.

Znotraj alternativnih virov energije obstaja vrsta panog, katerim je skupno, da so neizčrpen in relativno čist vir energije. Prav tako predstavljajo vzhajajočo alternativo že uveljavljenim virom, kot so fosilna goriva in jedrska energija. Širšemu krogu so znani predvsem **izkoriščanje sončne in vetrne energije, vodnega toka, biogoriv in biomase, geotermalne toplote ter plimovanja.** Radi pa pozabimo, da k alternativnim virom energije spadata tudi **učinkovita raba in skladiščenje energije**, ki prav tako skušata doseči cilj zmanjšati onesnaženje in povečati energetske neodvisnosti in učinkovitosti posamezne države.

Preden začnem s predstavitev dogajanj na področju alternativnih virov energije, bi rad v uvodu spomnil na nekatere **zakonitosti, ki so pomembne pri investiranju v nadpovprečno tvegane panoge.**

Kljub temu, da zgoraj omenjene panoge spadajo v isti sektor, se med seboj močno razlikujejo. Glavna razlikovanja se kažejo v **političnih in zakonodajnih podporah posameznih držav, stopnji razvitosti tehnologij in posledično stopnji konkurenčnosti z ostalimi uveljavljenimi viri energije, finančni podpori s strani kapitalistov in energetskih podjetij, vplivu na okolje itd.** Zaradi hitrega razvoja panog se lahko zgodi, da pretekle nadpovprečne donosnosti posamezniku zameglijo razumno vlaganje. Problem nastane, ko posameznik ne pozna ali celo namerno spregleda vsa tveganja, ki spremljajo mlade, še razvijajoče se panoge. Vse prevečkrat so v ospredju pretekle nadpovprečne donosnosti in pričakovanja, da se bodo le-te ohranile tudi v prihodnje. Temu pa velikokrat ni tako. Vsaka mlada panoga, kamor se uvrščajo tudi »naše« panoge, ima svojevrstno življenjsko pot do zrelosti. Kot v resničnem življenju človeka, imajo tudi panoge tekom življenja vzpone in padce. Pri mladih panogah so ta nihanja še toliko bolj izrazita, kar se odraža tudi v močnejših premikih cen delnic podjetij. Kapitalski trgi so namreč zelo občutljivi glede novic, ki se nanašajo na določeno mlado panogo. Analitiki oblikujejo svoja pričakovanja tudi na podlagi zgodovinskih dogajanj, ki jih v tem primeru ni oziroma so zelo skopa. Seveda pa ni vse tako črno. Če ima panoga dolgoročno prihodnost, potem so pretresi le kratkotrajne narave in predstavljajo normalnega spremljevalca na poti k njeni zrelosti. Takšen pretres se je zgodil v sončni in vetrni panogi v letih 2008 in 2009. Delniška indeksa, ki spremljata obe panogi, sta doživela več kot 70-odstotni padec glede na vrh v letu 2007 in si do danes še nista opomogla.

Pred odločitvijo, ali vložiti svoje prihranke v sektor alternativnih virov energije, bi si postavil naslednje vprašanje: **»Ali verjamem, da bodo alternativni viri energije v obdobju 10 ali 20 let igrali pomembno vlogo pri zagotavljanju svetovnih potreb po energiji?«** Prav tako bi si ga zastavil vsakič, ko se mi zaradi strahu med pretresi zamaje zaupanje v sektor. Odgovoriti si moramo iskreno in na podlagi objektivnih argumentov. Sam verjamem, da so alternativni viri naša prihodnost. Argumenti, ki so me prepričali, niso toliko okoljski, ampak bolj politično-ekonomske narave. Za začetek prepuščam, da si vsak bralec oblikuje svoj odgovor. Pri oblikovanju dokončnega odgovora pa upam, da vam bodo pomagali tudi moji prihodnji članki.

Daljši uvod se mi zdi primeren glede na tveganost panog, ki jih bom v prihodnje obravnaval. Narava posameznih panog lahko povzroči, da se le-te gibajo v popolnoma drugačnih smereh kot ostali trgi.

Blaž Kandrič, upravitelj

Družba KD Skladi upravlja delniški podsklad KD Nova energija, ki investira v sektor energije iz novih in obnovljivih naravnih virov